

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 16. Apparuerunt Moyses & Elias: In testes persona Christi D[omin]i nostri conuenientes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

„ vides veneranda corpora, & si ea videres, non
 „ nisi ossa arida cerneres, licet summa digna ve-
 „ neratione, nulla tibi exprimet lingua, nec ocu-
 „ li videat, quid esses acturus, si hic viui coram
 „ assiderent? Quid igitur tibi expedit facere, vt
 „ eos viuos cernas & gloriosos, vbi vicinus eo-
 „ rum consortio fruieris, eorum gloria lætaberis,
 „ & perfecta te diligens charitate? Illic Paulum
 „ videbimus (sibi Chrylost. app'audit) cum Pe-
 „ tro in Sanctorum choro corp'is eum existentem,
 „ & presidentem, gemināq; illic dilectione frue-
 „ mur. Si enim cum hic esset, vsque adeo dilexit
 „ homines, vt eum dissoluit ex animi proposito, &
 „ cū Christo esse cuperet elegit hic esse: multo ma-
 „ gis illic feruentiore amorem ostendet. Non enim
 „ in illis defertur charitas, sed est aucta perfe-
 „ ctior. Sapius memini eius, quod refert Plato
 „ de Socrate, quem vt perfectissimum sapientia
 „ exemplar omnes colunt, quod morti proximus
 „ præsentibus suauioribus verbis solabatur eos ad a-
 „ nimum mouebat a laetitate, ac volebat vt sibi mor-
 „ rienti inuiderent; quod hinc discens, in altera
 „ vita visurus esset eminentes illos duces Vlyf-
 „ sem & Palamedem, aitque: *Ad excelsos illos vi-
 „ ros pergo.* Eodem modo refert de altero philo-
 „ sopho Arcadiae Cyrcida, quod lecto decubens
 „ iam quasi balbutiens & interclusa voce, vultu ad
 „ hilaritatem composito ac sereno, circumstantibus
 „ valedicens ait: *Latus morior quoniam ad eum
 „ me locum confert, vbi videre & alloqui potero Py-
 „ thagoram inter philosophos, & Homerum inter Pœ-
 „ tas.* O pudor, o confusio Christianis, qui so-
 „ cordes nec ad hæc attendūt, nec his mortis do-
 „ loribus angustati se solantur, nec ad tantæ glo-
 „ riæ excellentiam, ac beatorum consortium luti-
 „ sum dirigunt cogitationes.

§. 16. Apparuerunt Moyfes & Elias: te-
 „ stes persone Christi Domini nostri conuenien-
 „ tes.

36 **A**liud nobis innunt Euang: listæ de hoc
 statu felicissimo, ex eo quod Christo comi-
 tes apparuerunt Moyfes & Elias: Ne granioribus
 illis ac subtilioribus tempus iteramus difficulta-
 tibus, quas circa hoc emittant Sancti. Moyfes
 mortuus erat, & credunt aliqui eum à mortuis
 suscitatum, non in vita immortalis, sed mortali
 eandem, vt huic spectaculo ad paruam moram
 interesset, tamquā testis, sicut ex aliorum senten-
 tia, multi in Christi resurrectione de sepulchris
 surrexerunt vt Christi testarentur resurrectionē,
 & demum mortui sunt, & hoc Deus sapius se-
 cit ad honorem suorum electorum. Per calum-

niam accusat Rex Poloniae Boleslaus illustrissi-
 mum Episcopum Stanislaum Iatrocini, quasi a-
 grum Petri cuiusdam occuparet, quem Ecclesie
 suæ nomine coemerat, cuius pretium non sol-
 uisset, cum id nec tabulis probare possit, & tes-
 tes veritatem dicere vererentur. Petrus vero a-
 gri venditor iam dudum obierat, sepultusque
 putnerat. Pissimus Pōtifex, ac iustus pagi pos-
 sessor, post oblatum Deo incruentum sacrificiū,
 ad tumultum fiducia plenus ire festinat, Petrum
 ex nomine Dei inclamat, iubet surgere redimi-
 uum, & irrefragabile dare testimonium verita-
 ti. Prodit de sepulchro Petrus, ad Regis tribu-
 nal se sistit, coram omnibus fatetur sibi ab Epil-
 copo persolutum agi pretium, quo dicto rursus
 obdormiuit. Idem Deus dignatus est operari
 ad gloriam S. Antonij Paduani, quo Lisbonæ
 agente, pater eius mortis reus condemnatur cū
 alijs suis famulis: illi enim cuiusdam viri e-
 dem imponebant. Illic D. Antonius ad sepul-
 chrum tendit defuncti, & presentibus ipsis iu-
 dicibus, ipsum ad vitam tenocat, vt patris, fa-
 mulorumque testaretur innocentiam, quo petra-
 to sepulchrum repetijt. Similiter & inuidus
 Christi Martyr Mercurius de cineribus exsurre-
 xit ad preces S. Basilij Magni, vt Imperatorem
 Iulianum Apostatam transduceret, pro vt eun-
 dem lancea sua transfodit, & demum requieuit.
 Qui hoc in electorum suorum agit nominis glo-
 riam, ne miremur, quod hæc egerit ad suam glo-
 riam maiestatis.

Eodem modo credūt resurrexisse ac apparuis-
 se Moysem: ita tenet D. Hieron. a. & clarè ex-
 pressit D. Damascen. b. At D. Thom. c. opinatur b. Orat. de
 quod tunc Moyfes apparuerit, sicut in hac vita Transfig.
 nobis apparent Sancti in corpore pharastico for-
 mato ex aere. Sicut etiam apparent Angeli. Ita a. j.
 sentit D. Aug. d. enarrans historias lectu dignis c. l. de eu-
 simas: Concedamus quomodo eumq; fuerit: hoc ra pro-
 certum est, quod apparuerit ibi Moyfes, & cre-
 dunt Tertullia. e. & Orig. f. & Irenæ. g. quod hæc ad Pau-
 occasione cōpleuerit Deus id, quod Moyfi à tot lunis. e.
 annis promiserat. *Posteriora mea videbis*, quod h. 10. 11. 11.
 gnificabat, quod proprijs oculis videret Deum: d. l. c. 1. c. 1.
 inca. natum. Pariter manifestum est, quod ap-
 paruerit Elias, qui nec erat, nec adhuc mortuus 22.
 est, sed Deus eum incolumem conseruat vt in e. Ho. 11.
 mundum reuenerat temporibus Antichristi, vt in Exod.
 eundem sua predicatione confutet, quem Anti-
 christus afflicto martyrio, vt D. Ioannes in sua contra
 vaticinatur Apocalypsi. Itaque duo apparuerunt *hæreses*
 (asserit D. Damascenus) viuis viuis & alter mor-
 tuus, vt omnes nouerit, quod ille Dominus, qui loca cū-
 cos

eos adduxit, Dominus est viutorum & mortuorum, & quæcumque vult, facit & in vno & in altero. Particulariter autem voluit Christus in hoc mysterio binos illos habere testes, utique capitia prophetarum. *Vertices prophetarum*, eos nominat Ecclesia: quasi testis personæ Christi: ut notat D. August. & Tertullia, quod hoc mysterio impleta fuerit visio Zacharia, qui lampadem vidit cælestem, ad cuius latus erant duæ oliuæ, oleum effillantes, quibus lux illa aiebatur. Lamps hæc Christum signat, ut dixit Isaias, harum oliuarum accenditur oleo, non quod ipsi dent oleum gratiæ, quinimo de Christo in ipsos defluit oleum gratiæ reliquosque sanctos, sed quia illi suo testimonio mundo reddunt illustrissimum. Detrahebant Iudæi Christo, ut legimus: prodeant hi duo: quorum vnus illum promulgauit, alter eius erudandæ zelo cæteris feruenter & sua præsentia dent testimonium: quod Christus nescit esse legis auctor & Dominus prophetarum.

Quando Dominus apparuit Moysi, ut legem populo daret, fulgura, tonitrua, fumus, tempestas, tubæ clangor audiebantur, ut populus his terribus exclamaret: *Loquere tu nobis, non loquatur nobis Dominus*. Nec miror populum his terrificis extrinsece, cum & ipse Moyses tremebundus expauerit: nam teste apostolo: *Terribile erat quod videbatur. Moyses dixit exterritus sum, & tremebundus*. Moysi vero Deus, dicit eis: placeat, non loquar ipsis modo, nisi ore tuo, & iuratis temporibus in filio meo, quem missurus sum in mundum prædicatorem & prophetam, qui illis ex patre meo loquetur: *Prophetam suscitabo eis de medio fratrum suorum similem tui: & ponam verba mea in ore eius, loqueturque ad eos omnia, quæ præcepero illi. Qui autem verba eius loquetur in nomine meo, audire noluerit, ego vltor existam*. Hoc Dei promissum populus accipit, proinde hunc semper prophetam audi præstolabantur: qui inter illos erat nasciturus. Hic fuit Christus, & in illo impleuit Deus verbum suum, & pactum quod cum illis iurauerat. Ad huius confirmationem, assistit Moyses ipse testis veridicus, per quem Deus hoc fecit per uisum in cuius præsentia Pater de filio testatur: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacuit, ipsum audite: quod per Moysen vobis spondi filium meum, qui factus homo uenit prædicator in mundum, ecce medius adstat inter Moysen & Eliam duas oliuas, qui testimonium perhibet de lumine. Moyses nimis iuxta legis, iudicis uices & voces implet legis. Elias caput*

prophetarum, eorumque loco substitutus apparet, ac medius Christus. Intuere, (monet D. Hieronymus) qualiter ad Christum uelut ad centrum in ca. 17. concurrunt lex & propheta, ipseque sit ambrorum scopus vltimus.

§. 17. *Apparent Moyses & Elias in maiestate, loquuntur cum Christo de præcipuis eius mysterijs: simul cum eo sunt. Status gloria cælestis exemplaria.*

Illis omissis, quæ difficultatem habent non omnibus habitam, & à Sanctis Patribus exponuntur, hæc tria tantum intendo declarare, quæ proposito nostro magis conducunt. Primum: quod indicat D. Lucas, quod Moyses & Elias: *Visti sunt in maiestate*, quantum opinor, non potuit euangelista uerbis ut aptioribus quibus ad uerbum expressius declararet, splendorem, gloriam, claritatem, quæ Moyses & Elias gloriosi apparuerunt. Ipse Christus, ut gloria sua exponat in agnitionem, quæ iudex uenturus est, alijs non uultur terminis: quæ, *Com uenerit filius hominis in maiestate sua*. Quinimo & ipse D. Lucas iisdem uerbis supremi iudicis declarat dignitatem ac gloriam: *Tunc uidebunt filium hominis uenientem in nube, cum potestate magna & maiestate*. Dum dicit: *Cum potestate uenturus*, addit, *Magna*: dum uero dicit: *Cum maiestate*, nihil addit: quia nihil est addendum: quo significet supremam auctoritatem, gloriam, opes, uenturæque maiestatem. Nec aliter sentiendum: ut enim ex Cardinale nostro Caietano diximus: claritas, gloria, formæ elegantia, ac splendor, qui de Christi corpore dimanabat tantus erat, ut in Moysi ac Eliæ corpora reflectens, ipsa milleis solibus facibusq; innumeris reddiderit fulgentiora: ut ex his discas, quanta futura sit corporis Christi gloria.

Origen excellens apernit mysterium in Christi gloriam, dum eius meminit quod olim contigit. Tanta Deus descendit in montem Sinai fulgens claritate, legem Moysi daturus, ut ex ea, intendendo in faciem Moysi, illa uelut solis radijs splendore illustrata: ut ex ea populus intelligeret quanta Deus lucret claritate. Num scire desideras quanta futura sit Christi gloria? Vide, quod ex sola reuerberatione claritatis corporis Christi, Moysi & Eliæ tantus splendor lux tanta ac gloria diffusa: ut quæ eminentem faciat maiestatem, & nec solum in facie Moysi, ut olim, sed in toto eius corpore, & nescit in illo, sed & in E-